

KANNANOTTO:

KOULUKYYTIEN ON TOTEUDUTTAVA JA LASTEN TURVALLISUUS ON TAATTAVA

Perheet ja järjestöt vaativat vastauksia: miten ongelmat aiotaan ratkaista?

Kuluvana syksynä on mediassa ja järjestöissä noussut esiin perheiden huoli koulukyytien toimimattomuudesta, joillain paikoin niiden täydellisestä epäonnistumisesta.

- Kyytejä on jäänyt tulematta
- Lapsi ei ole päässyt kouluun lainkaan
- Lapsia on jätetty yksin väriin paikkoihin
- Kuljettajat vaihtuvat ja ovat lapsille vieraita
- Takseissa ei aina ole avustajaa
- Informaatio ei kulje kuljetuksia koordinoivan tahon ja kuljettajien välillä

Saapumaton tai väärä koulukyyti uhkaa lasten terveyttä ja turvallisuutta: etenkin erityistä tukea tarvitsevilla lapsilla eksyminen, arvaamaton käytös ja kyvyttömyys kommunikoida puheella johtaa todellisiin vaaratilanteisiin.

Oppimisen ja keskittymisen vaikeudet koulupäivän aikana pahenevat entisestään, kun kouluun ja kotiin pääsy ja sen aikataulu on epävarmaa. Lasten koulupäivät venyvät kyytien myöhästymisen takia kohtuuttomasti ja odottaminen koululla tai kerholla venyttää kouluohjaajien työpäiviä. Tämä on lisäkustannus, johon millään koulutoimella ei Suomessa luulisi olevan varaa.

Kunnan sivistystoimi on vastuussa koulukuljetuksista. Tehostamispaineessa kunnat kilpailuttavat koulukuljetuksia. Kesällä tuli voimaan uusi taksilainsäädäntö, joka vapautti taksit ajamaan kyytejä missä ja milloin haluavat. Koulukyytiä ei siis ole enää pakko ottaa vastaan. Asia ei ratkea niin kauan kuin lainsäätävä työntää vastuun kunnille, jotka eivät hallitse kilpailutusta. Miksi kukaan ei ota vastuuta kokonaistilanteesta?

Jotkin kunnat ovat jo vaihtaneet palveluntuottajia, mutta esimerkiksi Tampereella ongelmat yhä jatkuvat.

Enää ei voi perustella puutoksia ja ongelmia sillä, että koulut ovat juuri alkaneet. Lapsiasiavaltuutettu Tuomas Kurttila (YLE 15.8.2018) sanoo, että lainsäädäntö ei enää toimi ja että opetus- ja kulttuuriministeriön pitäisi pikaisesti arvioida lain toimivuus.

Kyse on pahimmissa tapauksissa käytännössä lasten heitteillejätöstä. Perheet ovat kohtuuttoman tilanteen edessä. Asiaan on puututtava, ennen kuin sattuu korjaamattomia vahinkoja. Opetus- ja kulttuuriministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön sekä liikenne- ja viestintäministeriön on yhdessä kannettava vastuunsa. Valvontaviranomaisten on puututtava niiden kuntien toimintaan, jotka eivät ole kyenneet hoitamaan veloitteitaan. Perheet ja me järjestöt haluamme tietää, miten ongelmat ratkaistaan nopeasti ja koska on odotettavissa parannuksia.

Kehitysvammaisten Tukiliitto, Leijonaemot, Vammaisfoorumi ja Lastensuojelun Keskusliitto

LISÄTIETOJA:

Toiminnanjohtaja Risto Burman, Kehitysvammaisten Tukiliitto ry,
risto.burman@tukiliitto.fi, 050 5569 900